



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

40. An Confessarius imponens pœnitentiam, etiam tempus determinando,
post illud elapsum teneatur pœnitens adhuc illam adimplere? Ex p. 5. tr.
13. & Misc. 1. res. 37.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Secus autem si Confessarius præcipere penitentibus ieiunium diebus Veneris, vel Sabbati vnus mensis vel anni. Ex part. 3. tr. 4. Ref. 91. aliis 92.

Sup. hoc sup. in Ref. 32. §. vi. & inf. in Ref. 45. §. 2. a lin. 6. veri. Muy probabile, &c.

§. 1. **N**egatiuè respondet Thomas à Iesu in el tribunal de la conscientia, tract. 3. c. 2. dub. 7. vbi sic asserit: *Diva alguno que peccado es no hazer la penitencia en el tiempo señalado del Confessor. Respondo de ordinario es pecado venial de negligencia, quando sin causa se disiere, mas quando con justa causa se disiere, no es peccado ninguno.* Sed de hac quaestione alibi dictum est.

Sup. hoc lege doctrinam Ref. seq.

Sup. hoc si- gnanter ibi- dem, & latè inf. in Ref. 41. & n. aliis §. eius an- not. prima.

2. Notandum est tamen hic obiter pro praxi, quòd si in honorem festi alicuius peculiaris imponat, v.g. Confessarius ieiunium, si per impotentiam à ieiunio illius diei penitens excusetur, non tenetur postea alio die ieiunare. Secus autem si Confessarius præcipere penitentibus ieiunium diebus Veneris, vel Sabbati vnus mensis, vel anni; tunc enim qui aliquo dierum illius temporis non ieiunaret, teneretur in alio postea die ieiunare. Et ita ex Nauar. & Syluest. docet Fagundez part. 2. lib. 8. cap. 4. n. 5.

RESOL. XL.

An Confessarius imponens penitentiam, etiam tempus determinando, post illud elapsum teneatur penitens adhuc illam adimplere. Ex part. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 37.

Sup. hoc lege doctrinam §. vi. Ref. præ- terita, & inf. Ref. 41. & al- terius §. eius not. & quam- vis pro voto vide tamè in to. 8. tr. 4. ex Ref. 14. §. 2. & alias Ref. eius annot. & hic sup. Ref. 21. §. Nota etiam ad medium.

§. 1. **R**espondeo quòd cum Confessarij imponen- do, non tam habeant rationem temporis & cultus eo tempore exhibendi, quam ipsius operis in se quod iniungunt, scilicet in satisfactionem peccati, & per modum medicinae in futurum, si penitens præfixo tempore penitentiam non impleuerit, siue culpa- biliter, siue absque culpa, debet proximo commodo tempore eam adimplere, vt tenet Toletus lib. 3. cap. 11. n. 11. & breuiter indicat Valquez quaest. 94. art. 2. dub. 4. n. 1. Contrarium tenet Henriquez lib. 5. c. 2. n. 7. cuius sententia vera esse potest, quando ex cir- cumstantiis potest colligi non fuisse mentem Confes- sarij exacto tempore penitentiam obligare.

RESOL. XLI.

An qui habuit penitentiam ieiunandi v.g. singulis sex- tis Ferijs, si non possit illo die ieiunare, teneatur al- tero die ad ieiunandum?

Et inferitur, si Confessarius imponat ieiunium peni- tenti, singulis diebus Veneris per annum seruandum & festum Natiuitatis Domini incidat in diem Ve- neris, non teneri penitentem illo die ieiunare, sed posse ieiunium in alium diem transferre. Ex part. 9. tr. 9. & Misc. 4. Ref. 53. aliis 52.

Sup. hoc sup. in Ref. 39. §. Notandum, a lin. 5. & veri. Secus autem, & lege do- ctrinam Ref. 40. & quam- vis pro voto vide tamen in to. 8. tr. 4. ex Ref. 14. doctrinam §. 2. & aliarum eius not. & hic sup. in Ref.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Amicus in Cursu Theolog. 10. §. disp. 16. sect. 5. dub. 10. n. 93. vbi sic ait: Tripliciter potest penitentia à Confessario iniungi. Primo, vt certo die adimplenda: vt ieiunium pridie Natiuitatis B. Virginis; Rosarium in Sabbato orandum. Et hoc modo omittam penitentiam assignato die non tenetur penitens illam alio die adimplere; sed tantum de omissione dolere, eamque suo tempore confiteri. Ratio est; quia talis penitentia est addicta certo tempori, quo elapso, non amplius obligat: sicut Officium Diuinum, aut Sacrum in festo omittum, vel votum ieiunandi, aut recitandi Psalmos determinato die, in honorem alicuius Sancti

non tenemur alio die ea perficere; quia sunt opera ex intentione Ecclesiae, vel Confessarij, aut voutis addicta ad certum diem. quo elapso non amplius obligant; quia ultra illum non se extendit intentio imponentis, aut voutis. Secundo: iniungi potest penitentia à Confessario ad nullum certum diem addicta: & tunc certum est, quolibet die eam à penitente impleri posse. Tertio: imponi potest certis quibusque diebus in hebdomada, aut mense exten- quenda, vt ieiunium singulis diebus Veneris intra mensum, vel annum seruandum. Et tunc quando penitens vna hebdomada, aut mense penitentiam non adimplerit, tenetur alia hebdomada, aut mense adimplere. Ratio; quia tunc Penitentia non imponitur, vt addicta ad certum diem; sed pro commo- ditate penitens diuiditur in hebdomadas, vel menses, vt facilius adimpleri possit. Ex his inferitur, si Confessarius imponat ieiunium penitenti singulis diebus Veneris per annum seruandum, & festum Natiuitatis Domini incidat in diem Veneris, non teneri penitentem illo die ieiunare, sed posse ieiunium trans- ferre in alium diem. Hucusque Amicus.

2. Sed nouissime nominatim contra me negatue sententiae adheret Pater Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 5. disputat. 9. quaest. 78. quia existimat quòd communiter Confessarij respiciant tempus, ac præ- figant diem, & fortè in memoriam Passionis Christi Domini, & eius Virginis Matris. Ergo elapso illo die, non tenebitur penitens, cum sit onus eius in alio ieiunare. Sed ego non recedo à sententia quam doctui.

3. Nec deseram hic apponere verba Castri Palai tom. 4. tract. 23. disput. vnica, punct. 2. §. 4. n. 1. 3. vbi sic ait: Si tempus designatum à confessorio, sit v.g. vt proximo die Veneris, vel vigilia B. Virginis ieiunes, confitearis, aliudvè opus praestes; non est dubium, vt obligatum esse eo die exequi. At, si ob- malitiam, vel impotentiam eo die penitentiam omittas, alicui videri poterit te excusatum esse; quia illius diei designatio in specialem Beatæ Virginis, vel Pas- sionis Christi Domini honorem facta est; quem hono- rem non respicit ieiunium alio die allimpeum, ac proinde cessat materia præcepti penitentiae sicut cessaret, si obligatum esset ex voto, & alio quouis præ- cepto. Sic sentire videtur Fagundez de secula. Eccles. præcept. lib. 9. c. 4. n. 5. & Fauet Henriquez lib. 5. Sum. c. 22. in fine. Sed omnino dicendum est, per se non cessare obligationem ieiunij, & communionis: nam esto hæc opera eo die tibi præcipiantur exequi in honore B. Virginis, vel Christi Passionis; non tamen hic finis est vltimatus, sicuti est in voto, alioquè Ecclæ- siastico præcepto; sed est finis medius, & relatus ad finem satisfaciendi pro peccatis commissis, & præ- cauendi futura. Vnde esto cesset illius finis medij con- secutio; cum non cesset hic finis vltimus, & præci- pius, non cessat præceptum. Quod si verges; cessat materia præcepti: si quidem cessat fieri ieiunium in Christi, vel B. Virginis honorem, quæ fuit materia præcepti. Respondeo cessare ex parte, sed non ex to- to, cessare, inquam, quoad accessorium, sed non quoad principale. Etenim in prædicto præcepto duo conti- nentur: primum, & principale ieiunium, secundum minus principale, & accessorium, vt eò die in ho- norem Virginis ieiunes; vtrumque satisfactionem præteritorum, & futurorum medelam respicit: ac cessante secundo, primum consistere potest, cum suum finem specialiter spectet. Non igitur ex de- signatione temporis finitur penitentiae obligatio. Ita Palaus ex Suarez, Coninch, & aliis. Qui tamen ab hac doctrina excipiunt penitentiam, quam confes- sarius ita temporali alligat, vt eo transacto, obligatio- nem cessare velit. Reputant autem hanc voluntatem habere,